

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 11 Ekim 2012
Nr. Ref.: RK 311/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI 76/11

Başvurucu

Avni Aliaj

**Yüksek Mahkeme'nin Pkl. nr. 25/2011 sayı ve 22 Mart 2011 tarihli kararı ile
Yüksek Mahkeme'nin Kp. nr. 255/2010 sayı ve 2 Kasım 2010 tarihli kararı
hakkında anayasal denetim başvurusu**

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Ivan Čukalović, Üye

Başvurucu:

1. Başvurucu, İstok Dubrava Hapishanesinde cezasını çekmekte olan Avni Aliaj'dır.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu Yüksek Mahkeme'nin Pkl. nr. 25/2011 sayı ve 22 Mart 2011 tarihli kararı ile Yüksek Mahkeme'nin Kp. nr. 255/2010 sayı ve 2 Kasım 2010 tarihli kararına itiraz etmiştir.

Başvurunun Konusu

3. Başvurucu itiraz edilen kararlarla Anayasa'nın 31. madde 1 ve 2. fıkralarının (Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı) ve 23. maddesi (İnsan Onuru) hükümlerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
4. Başvurucu Anayasa Mahkemesi'nden itiraz konusu kararların Anayasa'ya aykırı olduklarının teyit edilmesini ve bunun neticesinde ceza davasına ilişkin yargılamanın adalet mahkemelerinde tekrar edilmesinin sağlanmasını talep etmiştir.

İlgili Hukuk

5. Başvuru Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: "Yasa") 46, 47, 48 ve 49. maddeleri ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 56.2 kuralına dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

6. Başvurucu 8 Haziran 2011 tarihinde Kosova Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra: "Mahkeme") başvurmuştur.
7. Mahkeme Başkanı'nın 17 Ağustos 2011 tarihli kararıyla Üye Ivan Čukalović raportör yargıç olarak görevlendirilmiş ve Üye Robert Carolan başkanlığında üyeler Almiro Rodrigues ve Iliriana Islami'den oluşan Ön İnceleme Heyeti belirlenmiştir. Mahkeme Başkanı 2 Temmuz 2012 tarihinde Üye Iliriana Islami yerine Üye Snezhana Botusharova'yı Ön İnceleme Heyeti'ne atamıştır.
8. Aynı tarihte Ön İnceleme Heyeti raportör yargıcın raporunu inceledikten sonra tam kadroda toplanan Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

9. Prizren Bölge Mahkemesi'nin P.nr. 17/2007 sayı ve 9 Temmuz 2007 tarihli kararıyla başvurucu Kosova Geçici Ceza Yasası (KGCY) 256.1 fıkrası gereğince hırsızlık ve gasp suçundan suçlu bulunmuştur. Bunun üzerine 12 yıllık ortak hapis verilmiştir.
10. Karardan memnun olmayan başvurucu Kosova Yüksek Mahkemesi'ne itiraz ederek, itiraz edilen kararın KGCY 403 madde 1. fıkrası 12 ve 8. bentleri temel hükümleri ihlali içerdiğini ileri sürmüştür. O devamında kararın anlamsız ve tutarsız olduğunu, kararı etkileyen olgulara ilişkin gerekçeleri içermediğini ve kabul edilebilir delillere dayandırılmadığını ileri sürmüştür.
11. Yüksek Mahkeme 27 Şubat 2008 tarihinde çıkarttığı Ap. nr. 424/2007 sayılı kararla başvurunun itirazını temelden yoksun bularak reddetmiştir. Yüksek Mahkeme karar gerekçesinde karar metninin açıkça anlaşılır ve somut olduğunu belirtmiştir. Yüksek Mahkeme sonuç olarak ilk derece mahkemesinin değerlendirmesi ve

gerekçesi uyarınca kararın doğru olduğu ve olguların doğru belirlenip ceza yasası hükümlerinin doğru uygulandığını tespit etmiştir.

12. Başvurucu 20 Ekim 2010 tarihinde ceza yargılamasının tekrar edilmesi için başvuruda bulunmuş ve Prizren Bölge Mahkemesi kararının tanıkların yalancı tanıklıklarına dayandığını belirterek lehine olan deliller sunmuştur.
13. Prizren Bölge Mahkemesi 2 Kasım 2010 tarihinde çıkarttığı Kp. Nr. 255/2010 kararla başvurunun yargılama tekrarına ilişkin talebini reddetmiştir. Başvurucu bu karara da 11 Kasım 2010 tarihinde itiraz ederek kararın temelden yoksun olduğunu ileri sürmüştür.
14. Yüksek Mahkeme 23 Kasım 2010 tarihinde başvurunun itirazını temelden yoksun bularak reddetmiştir.
15. Başvurucu bundan sonra 18 Şubat 2011 tarihinde Kosova Yüksek Mahkemesi'ne kanun yararına bozma dilekçesi vermiştir.
16. Kosova Yüksek Mahkemesi 22.02.2011 tarihinde çıkarttığı Pkl. Nr. 25/2011 sayılı kararla başvurunun Prizren Bölge Mahkemesi'nin kesinleşmiş Kp. nr. 255/2010 sayı ve 2 Kasım 2010 tarihli kararına ilişkin kanun yararına bozma talebini temelden yoksun bularak reddetmiştir. Yüksek Mahkeme gerekçesinde başvurunun yeni deliller sunmadığını belirtmiştir. Yüksek Mahkeme'ye göre aslında ilk ve ikinci derece ceza yargılamalarında aynı deliller karar konusu olmuşlardır. Yüksek Mahkeme netice itibarıyla KGCY 442. madde 1 ve 3. fıkraları uyarınca başvuru tarafından sunulan delillerin yeni delil kategorisinde yer almadığı ve ceza yargılama sürecinin tekrarı için koşulların yerine getirilmediği sonucuna varmıştır.

Başvurunun kabul edilirliliğinin değerlendirilmesi

17. Başvurucunun başvuru hakkında bir hükme varabilmesi için Mahkemenin öncelikle Anayasa'da belirtilip Yasa ve Mahkeme İçtüzüğünde açıklanan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmesi gereklidir.
18. Mahkeme başvurunun tüm kanun yollarını tüketip Yasa'nın 49. maddesinde belirtildiği şekilde başvurusunu yasal süre içerisinde yaptığını tespit etmiştir.
19. Mahkeme, mevcut başvuruda başvurunun Anayasa'nın 31. madde 1 ve 2. fıkrasıyla güvence altına alınan adil ve tarafsız yargılanma hakkı ile Anayasa'nın 23. maddesiyle güvence altına alınan insanlık onuru hakkının Yüksek Mahkeme tarafından ihlal edildiğine ilişkin somut bir şekilde şikayet ettiğini tespit etmiştir.
20. Anayasa'nın 31. madde (Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı) 1 ve 2. fıkraları şöyledir:
 1. *Herkesin mahkeme, diğer devlet organları ve kamusal yetkiye sahip kurumların nezdinde eşit muamele haklarının korunması güvenceye bağlıdır.*
 2. *Herkes, yasalara göre kurulmuş bağımsız ve tarafsız mahkemenin makul bir süre içerisinde kendisi hakkında kararlaştırdığı hak ve sorumlulukları veya işlediği herhangi bir suç duyurusu duruşmasının kamuya açık yapılması hakkına sahiptir.*
21. Anayasa'nın 23. maddesi (İnsanlık Onuru) şöyledir:

İnsanlık onuru dokunulmazdır ve tüm insan hakları ve temel özgürlüklerinin temelidir.

22. Başvurucu, sunduğu delilleri Yüksek Mahkeme tarafından yeni delil olarak kabul edilmemesinden, Anayasa ile güvence altına alınan adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
23. Mahkeme, anayasal ihlal tespitinde bulunmak için bir başvurunun birden çok adalet mahkemesi tarafından iki veya daha fazla çelişkili hukuki veya olgusal sonuç çıkartmış olmaları gerektiğini hatırlatır.
24. Anayasa Mahkemesi tarafından KI 06/09 sayılı X başvurunun Yüksek Mahkeme 215/2006 sayılı kararı, Bölge Mahkemesi 741/2005 sayılı kararı, Belediye Mahkemesi 217/2004 sayılı kararı hakkında anayasal denetim başvurusuna ilişkin kararında şu tespitte bulunulmuştur:

Mahkeme ilk olarak Kosova'daki diğer mahkemelerin temyiz mahkemesi olmadığını ve söz konusu mahkemelerin yanlış karar vermeleri veya davanın olgularını yanlış değerlendirmelerine müdahale edemeyeceğini vurgulamak istemektedir. Mahkemenin rolü Anayasa ve diğer hukuki araçlarla sağlanmış hakların uygunluğunu sağlamak olup "dördüncü derece" mahkemesi gibi hareket edememektedir (Bkz. mutatis mutandis, Akdivar ve Diğerleri-Türkiye davası, 16 Eylül 1996 tarihli kararın 65. maddesi)

25. Anayasa Mahkemesi tarafından KI 06/09 sayılı X başvurunun Yüksek Mahkeme 215/2006 sayılı kararı, Bölge Mahkemesi 741/2005 sayılı kararı, Belediye Mahkemesi 217/2004 sayılı kararı hakkında anayasal denetim başvurusuna ilişkin kararında belirtildiği üzere:

Başvurucunun dava sonucuyla memnun olmayışı gerekçesi Anayasanın 31. Maddesinin ihlali konusunda isteme bir mesnet teşkil etmez (Bkz. mutatis mutandis, AİHM 5503/02 sayı ve 26 Temmuz 2005 tarihli Mezotur-Tiszazugi Tarsulat- Macaristan davanın kararı).

26. Bu başvuruda başvurunun adil ve tarafsız yargılanma hakkı ile insanlık onuru hakkının ihlal edildiğine ilişkin şikayeti konusunda başvurucuya Prizren Bölge Mahkemesi ile Kosova Yüksek Mahkemesi'nde dava açıp yanlış yorumlandığını düşündüğü yasanın konusunda şikayet etme imkânları sunulmuştur. Usulün bir bütün olarak ele alınmasından sonra Mahkeme, yargılama süresince herhangi bir haksızlık veya keyfiliğin olduğunu gözlemlememiştir (bkz. mutatis mutandis, Shub – Litvanya davası ile ilgili AİHM'nin 17064/06 sayı ve 30 Haziran 2009 tarihli kabul edilmezlik kararı).
27. Netice itibarıyla bu başvuruda kabul edilirlilik koşulları yerine getirilmemiştir. Başvurucu, itiraz ettiği kararın iddia ettiği şekilde anayasal haklarının ihlal ettiğini delillerle ortaya koymaya başarılı olamamıştır.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 113.7 fıkrasına, Yasa'nın 48 ve 56. maddelerine ile İctüzüğün 36. kuralına oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine karar vermiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesi uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Prof. Dr. Ivan Čukalović, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza